

Jūs darba vidē esat pakļauts kaitīgiem darba vides faktoriem un Jums ir parādījušies veselības traucējumi?

Varbūt tā ir arodslimība...?

Ja strādājat ar vibrējošiem instrumentiem vai smago tehniku un Jums parādījusies roku vai kāju tirpšana,

ja strādājat ar ķīmiskām vielām vai puteklainā darba vidē un Jums ir parādījusies alerģija vai jau ilgstoši ir klepus,

ja darba dienas laikā ilgstoši strādājat vienā pozā – sēdus, stāvus, saliektām rokām, noliektu galvu u. tml. – un Jums ir parādījušās sāpes locītavās vai tirpst rokas,

ja strādājat trokšņainā darba vidē un Jūsu radnieki sāk aizrādīt, ka televizoru mājās klausāties par skaļu,

ja ik dienu ceļat vai pārvietojat smagus priekšmetus bez palīgierīcēm un Jums sāp mugura,

ja darbā esat pakļauts citiem kaitīgiem darba vides faktoriem un Jums ir parādījušies veselības traucējumi,

IESPĒJAMS, Jūsu slimība ir saistīta ar arodu un Jums ir ARODSLIMĪBA!

- **Arodslimības** ir slimības, kuras izraisījuši konkrēti darba vides riska faktori, piemēram – troksnis (var radīt aroda vājdzirdību), ķīmiskās vielas (var radīt elpošanas ceļu vai alerģiskas slimības) vai vibrācija (var radīt vibrācijas slimību) u. c.
- Ir svarīgi regulāri veikt **obligātās veselības pārbaudes**, uz kurām darba devējam Jūs ir jānosūta. Veselības pārbaudes laikā pastāstiet ārstam par veselības traucējumiem, kas Jums parādījušies no jauna, kā arī to, kādiem kaitīgiem darba vides riska faktoriem esat pakļauts. Arodslimību ārsts varēs sniegt Jums informāciju par profilakses pasākumiem.
- Lai nesaslimtu ar arodslimībām, vienmēr ievērojiet darba aizsardzības prasības (lietojiet individuālās aizsardzības līdzekļus, apmeklējiet obligātās veselības pārbaudes u. c.).

KĀPĒC IR SVARĪGI veikt obligātās veselības pārbaudes un slimības gadījumā reģistrēt arodslimību?

Ja Jums ir aizdomas, ka Jūsu slimība var būt saistīta ar darba apstākļiem, pastāstiet par savām sūdzībām ārstam obligātās veselības pārbaudes laikā, kā arī konsultējieties ar savu ģimenes ārstu un lūdziet nosūtījumu pie arodslimību ārsta.

Lai apstiprinātu arodslimības diagnozi un to reģistrētu, nepieciešams pieņemt konsultācijai Aroda un radiācijas medicīnas centrā (VSIA Paula Stradiņa Klīniskajā universitātes slimnīcā). Lai precizētu apskates laiku un to, kādi dokumenti jāiesniedz, Jūs varat zvanīt pa tālruni 67069291 (reģistratūra).

Konsultācijas laikā arodslimību ārsts izvērtēs Jūsu veselības stāvokli, nepieciešamības gadījumā nosūtīs uz papildu izmeklēšanu un noteiks, vai Jūsu veselības traucējumi ir atzīstami par arodslimību.

Ir svarīgi veikt obligātās veselības pārbaudes, lai atklātu arodslimību tās sākotnējā stadijā, jo:

- ✓ savlaicīgi diagnosticētas arodslimības ārstēšana ir efektīvāka;
- ✓ tā ir iespēja pasargāt pārējos nodarbinātos no līdzīgiem veselības traucējumiem;
- ✓ pareizi noformējot arodslimības gadījumu, Jums ir iespēja saņemt atlīdzību par veselībai nodarīto kaitējumu.

Arodslimības diagnozi var noformēt, ja:

- ✓ Jums ir vismaz 10 gadu darba stāžs vienā profesijā vai Jūs esat strādājis/-usi dažādās profesijās, veicot līdzīgus darba pienākumus (atsevišķos gadījumos darba stāžs var būt arī mazāks – pat tikai viena darba maiņa, piemēram, saindēšanās gadījumā);
- ✓ Jums ir spēkā esošs darba līgums ar darba devēju.

VALSTS ATBALSTS (ko izmaksā Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra) ietver:

- **Slimības pabalstu** saskaņā ar darbnespējas lapu.
- **Atlīdzību par darbspēju zaudējumu** – ja arodslimība izraisījusi pilnīgu vai daļēju darbspēju zudumu.
- **Atlīdzību par papildu izdevumiem**, kuri radušies sakarā ar arodslimības ārstēšanu un medicīnisko aprūpi, ārstniecības iestāžu apmeklēšanu, rehabilitācijas procedūrām, rehabilitācijas līdzekļu iegādi un remontu, tehnisko palīglīdzekļu iegādi un remontu.

Arodslimniekiem iespējams atlīdzināt arī ar profesionālo rehabilitāciju saistītas izmaksas (piemēram, kursus jaunas profesijas apgūšanai u. c.).

Neskaidrību gadījumā konsultējieties **Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras Veselības aprūpes un rehabilitācijas nodaļā** (Lāčplēša ielā 70a, Rīgā, LV-1011, tālrunis 67013619, fakss 67011814) vai Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras teritoriālajās nodaļās.

Vairāk informācijas: www.vsaai.lv

e-pasta adrese konsultācijām: konsultacijas@vsaai.lv

Informācija par darba aizsardzību –

www.osha.lv vai www.stradavesels.lv

Šis materiāls ir izdots ar Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras finansējumu. Materiālu sagatavoja: Rīgas Stradiņa universitātes Darba drošības un vides veselības institūts, 2012

104-2012